

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/24-02/14
URBROJ: 613-07-25-9
Varaždin, 17. rujna 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Općina
Trnovec
Bartolovečki
za 2023.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje i izvršenje proračuna	6
	Financijski izvještaji	8
	Projekti financirani u 2023.	16
	Javna nabava	16
III.	REVIZIJA ZA 2023.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2023.	20

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Trnovec Bartolovečki (dalje u tekstu: Općina) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Općina vodi analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine (po vrsti, količini i vrijednosti) osim za zemljišta koja su u navedenoj evidenciji iskazana u ukupnom iznosu od 1.525.535,43 eura, odnosno nisu navedeni pojedinačni podaci o vrsti, količini i vrijednosti zemljišta. S obzirom na navedeno, analitička knjigovodstvena evidencija dugotrajne nefinancijske imovine nije cjelovita.

U glavnoj knjizi rashodi u iznosu od 348.827,17 eura nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana zbog čega su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima. Navedeno se odnosi na rashode za izvanredno održavanje nerazvrstanih cesta koji su evidentirani u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja bez povećanja vrijednosti imovine i vlastitih izvora, a trebali su biti evidentirani kao rashodi za dodatna ulaganja uz povećanje vrijednosti imovine i vlastitih izvora. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 13.166,86 eura također nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana. Na temelju dva kupoprodajna ugovora zaključena u 2023., po provedenom javnom pozivu za prikupljanje ponuda radi prodaje nekretnina u 2022., prodana je dugotrajna nefinancijska imovina (ošasna imovina koja se odnosi na suvlasnički dio nekretnine: kuća, dvor i oranica te zemljište) kupoprodajne cijene u ukupnom iznosu od 13.166,86 eura. Jamčevina u iznosu od 1.513,04 eura uplaćena je u 2022., a preostali iznos kupoprodajne cijene u iznosu od 11.653,82 eura, koji je Općini uplaćen tijekom 2023., evidentiran je u okviru prihoda od komunalnog doprinosa umjesto u okviru prihoda od prodaje nefinancijske imovine. S obzirom na to da je u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne imovine vrijednost zemljišta navedena u ukupnom iznosu, zbog čega nisu poznati podaci o knjigovodstvenoj vrijednosti prodanog zemljišta, u poslovnim knjigama nije evidentirano te u financijskim izvještajima nije iskazano smanjenje imovine i vlastitih izvora. Prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i vlasništvu Općine u poslovnim knjigama evidentirani su u iznosu od 454,43 eura, umjesto u iznosu od 13.487,91 euro. Koncem 2023. u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima dio prihoda od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i vlasništvu Općine u iznosu od 10.087,49 eura nije iskazan, a dio navedenih prihoda u iznosu od 2.945,99 eura iskazan je i evidentiran na pogrešnim računima Računskog plana (prihodi u iznosu od 2.924,37 eura evidentirani su u okviru poreza i prireza na dohodak od nesamostalnog rada i drugih samostalnih djelatnosti, a u iznosu od 21,62 eura u okviru obveza). Općinsko vijeće je u lipnju 2023. donijelo odluku na temelju koje je izvršen povrat dijela prihoda ostvarenih od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za 2023., i to zakupnicima kojima je utvrđena šteta od poplave. S osnove navedenog, zakupnicima su vraćena sredstva u iznosu od 10.087,49 eura. Za povrat sredstava u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu evidentirani i iskazani rashodi, već su umanjeni prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i u vlasništvu Općine. Navedene nepravilnosti utjecale su na strukturu i visinu prihoda i rashoda te vrijednost imovine i vlastitih izvora u financijskim izvještajima.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2023. je obavljen, ali nije cjelovit. Dugotrajna nefinancijska imovina popisana je u vrijednosti od 6.736.188,08 eura i istovjetna je podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, međutim za građevinske objekte u pripremi u vrijednosti od 1.374.579,91 euro nije utvrđen stupanj dovršenosti i predviđen rok završetka ili predložen drukčiji način rješavanja. Potraživanja u iznosu od 192.688,03 eura i obveze u iznosu od 365.493,84 eura nisu popisani pojedinačno po dužnicima i vjerovnicima te iznosima potraživanja odnosno obveza. Također, popisom nisu obuhvaćeni izvanbilančni zapisi u iznosu od 195.266,96 eura koji se odnose na primljene instrumente osiguranja plaćanja i ugovore u vezi s javno-privatnim partnerstvom za dvije osnovne škole, zaključene prijašnjih godina te dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 943.380,45 eura. (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Varaždinske županije (dalje u tekstu: Županija). Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24), Općina je razvrstana u VI. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Obuhvaća šest naselja s ukupno 6 145 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2021.). Sjedište Općine je Bartolovečka ulica 76, Trnovec.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga ustrojen je Jedinstveni upravni odjel. Općina je koncem 2023. imala sedam zaposlenika na neodređeno vrijeme (pet službenika i dva namještenika).

Doneseni su Statut Općine, Poslovnik Općinskog vijeća te drugi unutarnji akti. Statut Općine (iz veljače 2021.) usklađen je s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20).

Tijela Općine su Općinsko vijeće i općinska načelnica. Općinsko vijeće ima 13 članova. Tijekom 2023. i u vrijeme obavljanja revizije općinska načelnica je Verica Vitković, koja dužnost obavlja profesionalno. Prema odredbama članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, profesionalno obavljanje dužnosti podrazumijeva da općinski načelnik ostvaruje pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava se u staž osiguranja. S obzirom na to da općinska načelnica nema zamjenika koji se bira zajedno s njom na neposrednim lokalnim izborima, početkom mandata imenovala je privremenog zamjenika iz reda članova Općinskog vijeća, u skladu s odredbama članka 43.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Općina nema proračunskih korisnika. Koncem 2023. ima udjele u temeljnom kapitalu tri trgovačka društva, i to u društvu za savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem 25,0 %, trgovačkom društvu za javnu vodoopskrbu i odvodnju 2,87 % i trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom 2,87 %.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19). Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Postupci i metode unutarnjih kontrola Općine utvrđeni su pravilnicima, odlukama i procedurama. Tijekom 2023. primjenjivani su, između ostalog, Statut, Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjem redu Jedinostvenog upravnog odjela, Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, Pravilnik o uvjetima korištenja službenih vozila, privatnog vozila u službene svrhe, službenih mobilnih telefona i sredstava reprezentacije, Odluka o materijalnim pravima zaposlenih u Jedinostvenom upravnom odjelu i drugi opći akti. Donesene su pisane procedure kojima su detaljnije razrađeni ključni procesi u vezi sa zaprimanjem računa, njihove provjere i pravovremenog plaćanja, stvaranja ugovornih obveza, naplate potraživanja, blagajničkog poslovanja, izdavanja i obračunavanja putnih naloga te stjecanja i raspolaganja nekretninama. Općina poslovanje obavlja e-računima.

U studenome 2022. Općina je donijela Kodeks ponašanja članova Općinskog vijeća, kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa između privatnog i javnog interesa u obnašanju dužnosti članova Općinskog vijeća i članova radnih tijela Općinskog vijeća. U vrijeme obavljanja revizije (studen 2024.) donesen je i na mrežnim stranicama objavljen Etički kodeks službenika i namještenika Općine, kojim su uređena etička načela i pravila ponašanja službenika i namještenika.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti odgovorna osoba institucije, odnosno čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Općinska načelnica sastavila je Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2023. (Obrazac 1.b), uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine.

Unutarnja revizija nije ustrojena, a prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru Općina nije obveznik uspostave unutarnje revizije.

Kako bi pravo na pristup informacijama imali svi korisnici na jednak način i pod jednakim uvjetima, Općina je sustav unutarnje i vanjske komunikacije uspostavila objavom podataka o poslovanju na svojim mrežnim stranicama i u Službenom vjesniku Varaždinske županije.

Na mrežnim stranicama objavljeni su Statut i unutarnji akti, proračun s izmjenama i dopunama, financijski izvještaji i izvještaji o izvršenju proračuna, izvješća o danim donacijama, informacije o javnim uslugama koje Općina pruža, dokumenti vezani za javnu nabavu, materijali za sjednice Općinskog vijeća te drugi dokumenti koji se odnose na područje rada Općine. Općina je imenovala koordinatora za savjetovanje te je prije donošenja općih akata provodila savjetovanje s javnošću u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). Na mrežnim stranicama Općine objavljena su izvješća o provedenom savjetovanju s javnošću.

Općina je imenovala koordinaticu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću 2016., odnosno 2023. Tijekom 2023. provedeno je savjetovanje s javnošću na nacrt prijedloga proračuna za 2024. te za donošenje Odluke o komunalnom redu, a izvješća o provedenom savjetovanju s javnošću objavljena su na mrežnim stranicama Općine. Imenovani su službenik za informiranje i povjerljiva osoba. Povjerenik za etiku imenovan je u studenome 2024.

Sastavljeno je Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2023. i objavljeno na mrežnim stranicama Općine. Zaprimito je sedam zahtjeva za pravo na pristup informacijama, koji su usvojeni i riješeni u roku.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun i Odluka o izvršavanju Proračuna za 2023. doneseni su u prosincu 2022., a tijekom godine donesene su dvije izmjene i dopune Proračuna za 2023. (rujan i prosinac 2023.). Proračunom su planirani prihodi u iznosu od 3.613.434,00 eura, rashodi u iznosu od 4.693.434,00 eura te preneseni višak iz prethodnih godina u iznosu od 1.080.000,00 eura. Posljednjim Izmjenama i dopunama Proračuna prihodi su planirani u iznosu od 2.799.263,00 eura, što je 814.171,00 euro ili 22,5 % manje u odnosu na Proračun te rashodi u iznosu od 3.855.263,00 eura, što je 838.171,00 euro ili 17,9 % manje u odnosu na Proračun. Planirano je korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 1.056.000,00 eura. U odnosu na Proračun, posljednjim Izmjenama i dopunama Proračuna znatno su smanjeni prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine za 70.000,00 eura ili 70,0 %, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 274.800,00 eura ili 31,9 %, prihodi od poreza za 440.000,00 eura ili 21,5 % te rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine za 949.720,00 eura ili 71,1 %, rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini za 191.725,00 eura ili 69,8 % i ostali rashodi za 116.620,00 eura ili 24,7 %, dok su znatno više planirani rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade za 80.621,00 euro ili 27,1 %, subvencije za 38.193,00 eura ili 9,2 % te financijski rashodi za 2.000,00 eura ili 55,8 %.

Odlukom o izvršavanju Proračuna za 2023. utvrđeno je da su u Proračunu planirana sredstva u iznosu od 2.654,00 eura za proračunsku zalihi, a prema Izvještaju o korištenju proračunske zalihe za 2023., koja je sastavni dio Godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna za 2023., sredstva proračunske zalihe nisu korištena. Odluka o izvršavanju Proračuna za 2023. sadržava sve elemente u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Uz Proračun su donesene projekcije za 2024. i 2025. Prema navedenim projekcijama za 2024. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 5.052.468,00 eura, a za 2025. planirani su prihodi i primici te rashodi u iznosu od 5.134.142,00 eura. Planirani primici u 2025. odnose se na zaduženje zbog nedostatnih sredstava za izgradnju i opremanje novog dječjeg vrtića u iznosu od 1.405.000,00 eura.

Uz Proračun i njegove izmjene i dopune doneseni su program održavanja komunalne infrastrukture, program građenja i opremanja komunalne infrastrukture te programi koji se odnose na financiranje javnih potreba u sportu i društvenim djelatnostima.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju Proračuna za 2023., prihodi su ostvareni u iznosu od 3.626.371,88 eura, što je 827.108,88 eura ili 29,6 % više od planiranih te rashodi u iznosu od 3.269.434,08 eura, što je 585.828,92 eura ili 15,2 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na Proračun odnose se na više ostvarene prihode od poreza za 814.172,37 eura ili 50,5 % te prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 100.223,91 euro ili 17,1 %. Znatno manje u odnosu na Proračun ostvareni su prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda za 43.439,44 eura ili 59,6 %, prihodi od imovine za 16.616,70 eura ili 5,6 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 16.448,33 eura ili 8,2 % i od prodaje nefinancijske imovine za 10.782,93 eura ili 35,8 % te materijalni rashodi za 159.674,37 eura ili 9,2 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 142.038,66 eura ili 30,2 %, subvencije za 76.173,17 eura ili 16,8 % te pomoći dane u inozemstvo za 63.187,87 eura ili 34,8 %.

Proračun, izmjene i dopune Proračuna, Odluka o izvršavanju Proračuna te Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za 2023. objavljeni su u službenom glasilu Županije i na mrežnim stranicama Općine.

Prema odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22), jedinice lokalne samouprave obvezne su donijeti akte strateškog planiranja. Općina razvoj usmjerava Planom razvoja Županije za razdoblje od 2021. do 2027. i Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. (Narodne novine 13/21) te u skladu s odredbom članka 25. navedenog Zakona nema obvezu izrade plana razvoja.

Općina je u prosincu 2021. donijela Provedbeni program Općine za razdoblje od 2022. do 2025. u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18) koja je bila na snazi do 8. travnja 2023., kada je na snagu stupila Uredba o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 37/23), kojom su, između ostalog, utvrđeni opis izazova i razvojnih potreba, popis prioriteta djelovanja u području nadležnosti Općine, popis mjera s ključnim aktivnostima i pripadajućim pokazateljima rezultata te indikativni financijski okvir za provedbu mjera, aktivnosti i projekata. Navedenim Programom planirana su ulaganja u ukupnom iznosu od 131.752.600,00 kn (17.486.575,09 eura) i objavljen je na mrežnim stranicama Općine.

Općina je u siječnju 2024. donijela Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2023., koje je objavila na svojim mrežnim stranicama. U Godišnjem izvješću o provedbi Provedbenog programa za 2023. dan je pregled stanja u upravnom području, izvješće o napretku u provedbi mjera te doprinos ostvarenju ciljeva javnih politika.

Prema Izvješću o napretku u provedbi mjera za izgradnju nove i održavanje postojeće infrastrukture javne namjene utrošeno je 1.192.716,77 eura, unaprjeđenje kvalitete sustava obrazovanja i obrazovnih programa 664.434,43 eura, učinkovitu javnu upravu 528.641,15 eura, unaprjeđenje lokalne prometne povezanosti i prometne infrastrukture 496.212,58 eura, poticanje razvoja sporta, društvenih i kulturnih sadržaja 339.631,31 euro, unaprjeđenje sustava civilne zaštite i vatrogastva 102.910,00 eura, razvoj i jačanje zdravstvenih i socijalnih usluga u zajednici 99.042,41 euro, razvoj poticajnog poslovnog okruženja u poduzetništvu i poljoprivrednom sektoru 31.334,48 eura te uspostavu preduvjeta za učinkovito upravljanje prostorom 2.500,00 eura. Mjere se provode u skladu s planiranima, a aktivnosti su u tijeku.

Strategija upravljanja imovinom u vlasništvu Općine za razdoblje 2018. – 2025. donesena je u veljači 2019., prema kojoj upravljanje imovinom podrazumijeva pronalaženje optimalnih rješenja koja će dugoročno očuvati imovinu i generirati gospodarski rast. Plan upravljanja imovinom u vlasništvu Općine za 2023. donesen je u studenome 2022. Navedenim Planom određen je godišnji plan upravljanja trgovačkim društvima u vlasništvu Općine, poslovnim i stambenim prostorom te građevinskim i poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Općine, komunalnom infrastrukturom, plan prodaje nekretnina, plan rješavanja imovinskopravnih odnosa, plan provođenja postupaka procjene imovine u vlasništvu Općine, provedbe projekata javno-privatnog partnerstva, plan vođenja registra imovine, plan vođenja postupaka u vezi sa savjetovanjem sa zainteresiranom javnošću i pravo na pristup informacijama vezano za upravljanje imovinom u vlasništvu Općine te plan rješavanja ošasne imovine za 2023. Izvješće o provedbi plana upravljanja imovinom u vlasništvu Općine za 2023. sastavljeno je u studenome 2024.

Financijski izvještaji

Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Dostavljeni su nadležnim tijelima u propisanom roku te objavljeni na mrežnim stranicama Općine.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 3.626.371,88 eura, što je 1.012.904,07 eura ili 38,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Znatno više ostvareni su prihodi od poreza za 658.375,65 eura ili 37,3 % (od čega su vrijednosno najznačajnije povećani prihodi od poreza i prireza porezu na dohodak) i prihodi od pomoći za 299.643,79 eura ili 77,4 % (prethodne godine ostvarena su samo sredstva fiskalnog izravnanja).

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	1.766.664,72	2.425.040,37	137,3
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	387.280,12	686.923,91	177,4
3.	Prihodi od imovine	218.749,32	280.381,30	128,2
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	166.416,37	185.215,67	111,3
5.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	46.237,98	29.460,56	63,7
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	28.119,30	19.350,07	68,8
	Ukupni prihodi	2.613.467,81	3.626.371,88	138,8

Vrijednosno su najznačajniji prihodi od poreza u iznosu od 2.425.040,37 eura ili 66,9 % te prihodi od pomoći u iznosu od 686.923,91 euro ili 18,9 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od pomoći (bez fiskalnog izravnjanja), spomeničke rente, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, vodni doprinos, komunalni doprinos, komunalnu naknadu i prihode od prodaje nefinancijske imovine. Ostvareni su u iznosu od 288.616,46 eura i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima je 8,0 %.

Prihodi od poreza u iznosu od 2.425.040,37 eura odnose se na prihode od poreza i prireza porezu na dohodak u iznosu od 2.344.887,15 eura, porez na promet nekretnina u iznosu od 60.841,00 euro i općinskih poreza u iznosu od 19.312,22 eura (porez na potrošnju u iznosu od 19.296,26 eura i porez na tvrtku ili naziv iz prethodnih godina u iznosu od 15,96 eura). Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate poreza obavlja Porezna uprava.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 686.923,91 euro, a odnose se na tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna i izvanproračunskim korisnicima u iznosu od 570.946,59 eura (vrijednosno najznačajnija sredstva fiskalnog izravnjanja u iznosu od 431.436,96 eura, sredstva za otklanjanje poremećaja na domaćem tržištu energije u iznosu od 47.125,40 eura i fiskalna održivost dječjih vrtića u iznosu od 32.976,00 eura) te kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna i izvanproračunskim korisnicima u iznosu od 39.737,21 euro (sanacija divljih odlagališta), tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu od 41.064,29 eura (projekt izgradnje dječjeg igrališta sa skate parkom) i tekuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 35.175,82 eura (za unutarnje uređenje zgrade javne namjene bivšeg matičnog ureda, rashodi ostvareni u 2022.).

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 280.381,30 eura, a odnose se na prihode od nefinancijske imovine u iznosu od 255.019,08 eura i prihode od financijske imovine u iznosu od 25.362,22 eura (kamate na depozite po viđenju).

Vrijednosno značajniji prihodi od nefinancijske imovine odnose se na naknadu za korištenje prostora elektrana u iznosu od 206.800,58 eura, prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 31.868,13 eura te naknade za pravo puta u iznosu od 15.257,79 eura (prema Rješenju Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti iz siječnja 2022.). Vrijednosno značajniji prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine odnose se na prihode od zakupa poslovnih objekata u iznosu od 28.795,72 eura, iznajmljivanja stambenih objekata u iznosu od 618,24 eura i zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i u vlasništvu Općine u iznosu od 454,43 eura. U okviru zakupa poslovnih objekata evidentiran je zakup poslovnih prostora (zaključeno je pet ugovora o zakupu poslovnog prostora) i privremeno korištenje prostora odnosno objekata Općine (najvećim dijelom društveni domovi). U 2023. nisu zaključivani novi ugovori o zakupu poslovnih prostora, već su ugovori o zakupu poslovnih prostora zaključeni u prijašnjim godinama (od 2010. i 2011.).

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 185.215,67 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu od 146.582,58 eura, grobne naknade u iznosu od 25.772,50 eura (pogrešno evidentirane u okviru komunalne naknade) te prihode od prodaje zemljišta u iznosu od 11.653,82 eura (pogrešno evidentirani u okviru prihoda od komunalnog doprinosa). Odluka o komunalnom doprinosu donesena je u ožujku 2019. te Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnom doprinosu u travnju 2020., kojom se uređuje pitanje oslobođenja te djelomičnog oslobođenja od plaćanja komunalnog doprinosa. Prihodi od komunalnog doprinosa u 2023. nisu ostvareni (osim iznosa od 20,91 euro po rješenju prethodnog razdoblja). Odluka o komunalnoj naknadi i Odluka o vrijednosti boda donesene su u listopadu 2018., utvrđena su područja tri zone i koeficijenti po zonama te koeficijenti namjene nekretnine, kao i nekretnine koje su u potpunosti ili djelomično oslobođene od plaćanja komunalne naknade te uvjeti oslobađanja. Izmjene i dopune Odluke o komunalnoj naknadi donesene su u lipnju 2020.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 29.460,56 eura. Vrijednosno značajniji prihodi odnose se na prihode od Hrvatskih voda za uslugu naplate naknade za uređenje voda u iznosu od 21.470,82 eura te prihode od odvodnje otpadnih voda, na temelju Programa preventivnih mjera u svrhu zaštite zdravlja ljudi i životinja te mjera zaštite okoliša na području Općine u 2023. u iznosu od 3.655,17 eura. Prema navedenom Programu, Općina sufinancira uslugu zbrinjavanja otpadnih voda koju pruža trgovačko društvo pražnjenjem septičkih jama i odvoz otpadnih voda na uređaj za pročišćavanje, a u svrhu pravilnog zbrinjavanja otpadnih voda.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 19.350,07 eura, a odnose se na prihode od prodaje zemljišta u iznosu od 19.180,07 eura (na temelju ugovora zaključenih u 2023. i prethodnih godina) te prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 170,00 eura. U 2023. zaključena su tri ugovora o prodaji zemljišta, na temelju javnog poziva iz 2022., a početne cijene utvrđene su procjembenim elaboratima vrijednosti nekretnina, koje je sastavio ovlašteni procjenitelj, a koji nisu dostavljeni procjeniteljskom povjerenstvu Županije radi pribavljanja mišljenja o usklađenosti procjembenih elaborata kako je propisano odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina. Pri prodaji nefinancijske imovine u 2024. i 2025. Općina je zatražila mišljenje zajedničkog procjeniteljskog povjerenstva Županije i Grada Varaždina (za 2024. pribavljeno je pozitivno mišljenje, dok je za 2025. zatraženo u svibnju 2025., ali do vremena obavljanja revizije mišljenje nije zaprimljeno).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 3.269.434,08 eura, što je 523.173,43 eura ili 19,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. Znatno više ostvareni su materijalni rashodi za 525.644,34 eura ili 49,9 % te naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade za 68.216,20 eura ili 28,7 %, dok su znatno manje ostvareni rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 83.217,24 eura ili 20,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	198.387,16	219.541,06	110,7
2.	Materijalni rashodi	1.053.520,29	1.579.164,63	149,9
3.	Financijski rashodi	4.191,71	5.132,30	122,4
4.	Subvencije	370.324,71	376.115,83	101,6
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	144.260,95	118.161,13	81,9
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	237.462,22	305.678,42	128,7
7.	Ostali rashodi	327.121,03	337.865,37	103,3
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	410.992,58	327.775,34	79,8
Ukupni rashodi		2.746.260,65	3.269.434,08	119,1
Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)		2.613.467,81	3.626.371,88	138,8
Višak prihoda		0,00	356.937,80	-
Manjak prihoda		132.792,84	0,00	-

Vrijednosno značajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 1.579.164,63 eura ili 48,3 %, subvencije u iznosu od 376.115,83 eura ili 11,5 %, ostali rashodi u iznosu od 337.865,37 eura ili 10,3 % te rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 327.775,34 eura ili 10,0 % ukupno ostvarenih rashoda.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 219.541,06 eura. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 172.602,17 eura, doprinose na plaće u iznosu od 28.479,37 eura i ostale rashode za zaposlene u iznosu od 18.459,52 eura (novčana naknada za prehranu u iznosu od 6.781,98 eura, nagrada za radne rezultate u iznosu od 5.972,58 eura, božićnica u iznosu od 2.654,48 eura, regres za godišnji odmor u iznosu od 2.254,10 eura te dar u naravi u iznosu od 796,38 eura). Nagrada za radne rezultate isplaćena je za šest zaposlenika Jedinogstvenog upravnog odjela u jednakom iznosu od 995,43 eura po zaposleniku na temelju Odluke načelnice iz prosinca 2023., prema kojoj se nagrada isplaćuje u neoporezivom iznosu i u skladu s Odlukom o materijalnim pravima zaposlenih u Jedinogstvenom upravnog odjelu iz 2021. Na plaće službenika i namještenika odnosi se 164.692,84 eura, a na plaću općinske načelnice 36.388,70 eura. Plaće te naknade, nagrade i darovi u okviru drugih rashoda za zaposlene obračunavani su i isplaćivani u skladu s propisima i unutarnjim aktima Općine.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.579.164,63 eura. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 1.228.693,97 eura, rashode za materijal i energiju u iznosu od 202.110,97 eura (vrijednosno značajniji su rashodi za električnu energiju u iznosu od 158.333,10 eura, od čega se na javnu rasvjetu odnosi 132.390,42 eura), ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 112.573,45 eura (vrijednosno značajniji odnose se na uplatu 1,0 % prihoda od poreza i prireza porezu na dohodak u državni proračun u iznosu od 22.533,69 eura, reprezentaciju u iznosu od 21.817,95 eura, naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela i upravnih vijeća u iznosu od 19.598,83 eura, članarine u iznosu od 5.990,85 eura te pristojbe i naknade u iznosu od 5.233,79 eura), naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 18.753,94 eura te naknade troškova zaposlenima u iznosu od 17.032,30 eura.

U okviru rashoda za usluge vrijednosno značajniji su rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 735.073,84 eura (održavanje nerazvrstanih cesta, javnih i zelenih površina, građevinskih objekata, postrojenja i opreme), komunalne usluge u iznosu od 181.635,04 eura (vrijednosno najznačajniji su rashodi za sanaciju nelegalnih odlagališta u iznosu od 105.712,23 eura te rashodi za deratizaciju i dezinsekciju u iznosu od 40.607,71 euro), intelektualne i osobne usluge u iznosu od 91.478,76 eura, druge usluge u iznosu od 84.535,94 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 48.705,82 eura te usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 44.869,07 eura.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 5.132,30 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 5.082,73 eura.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 376.115,83 eura, a odnose se na subvencije trgovačkim društvima i zadrugama izvan javnog sektora u iznosu od 364.471,78 eura te subvencije poljoprivrednicima i obrtnicima u iznosu od 11.644,05 eura. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na sufinanciranje boravka djece u privatnim dječjim vrtićima u iznosu od 342.464,20 eura. Predviđene su Programom javnih potreba u djelatnosti brige za djecu predškolske dobi u 2023., donesenim u prosincu 2022., kojim je utvrđen način ostvarivanja prava na sufinanciranje primarnog programa predškolskog odgoja, a Odlukom o sufinanciranju ekonomske cijene usluge primarnog programa predškolskog odgoja i obrazovanja iz srpnja 2018. utvrđen je iznos sufinanciranja i uvjeti.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 118.161,13 eura, a odnose se na tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 107.566,28 eura (vrijednosno najznačajnije sufinanciranje produženog boravka u dvije osnovne škole u iznosu od 97.487,08 eura) i kapitalne pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 10.594,85 eura (osnovnim školama za uređenje okoliša i nabavu opreme). Ostvarene su na temelju Programa i izmjena Programa javnih potreba u djelatnosti odgoja i osnovnog obrazovanja u 2023., iz prosinca 2022. i srpnja 2023.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima ostvareni su u iznosu od 305.678,42 eura. Vrijednosno značajnije naknade odnose se na troškove priključenja na svjetlovodnu telekomunikacijsku mrežu potrošačima s područja Općine u iznosu od 104.562,50 eura prema Sporazumu o uređenju međusobnih prava i obveza između investitora i Općine iz veljače 2023., na temelju Odluke Općinskog vijeća o odabiru infrastrukturnog operatera za izgradnju svjetlovodne telekomunikacijske infrastrukture (optičkog interneta) na području Općine iz prosinca 2021., stipendije studentima u iznosu od 66.979,41 euro (na temelju provedenog natječaja), uskrsnice i božićnice umirovljenicima u iznosu od 51.330,00 eura te sufinanciranje cijene prijevoza učenika osnovne škole i srednjih škola u iznosu od 31.495,43 eura (posebni linijski prijevoz učenika osnovne škole te jednokratne novčane pomoći redovitim učenicima srednjih škola). Navedene naknade predviđene su programima javnih potreba te pripadajućim odlukama.

U okviru ostalih rashoda ostvarenih u iznosu od 337.865,37 eura vrijednosno najznačajniji su rashodi za tekuće donacije u iznosu od 271.668,69 eura (vrijednosno značajnije odnose se na donacije Vatrogasnoj zajednici Općine u iznosu od 88.104,72 eura, Zajednici sportskih udruga Općine u iznosu od 83.615,04 eura, udrugama u iznosu od 44.468,80 eura, humanitarnim organizacijama u iznosu od 13.817,78 eura, vjerskim zajednicama u iznosu od 6.403,03 eura te političkim strankama u iznosu od 5.309,00 eura).

U okviru ostalih rashoda evidentirani su rashodi za kapitalne pomoći u iznosu od 7.165,44 eura koji se odnose na sufinanciranje projekta Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Varaždin na temelju Ugovora o sufinanciranju projekta Sustav odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda aglomeracije Varaždin iz 2017., koji su zaključili Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (sada Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije), Hrvatske vode, trgovačko društvo za opskrbu vodom i odvodnju otpadnih voda u suvlasništvu Općine (nositelj projekta) te partneri na projektu Grad Varaždin, Općina i devet drugih općina koje su korisnici projekta. Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosila je 855.830.201,00 kn, preračunano u eure 113.588.187,80 eura, ukupno prihvatljivi troškovi iznosili su 684.664.161,00 kn odnosno 90.870.550,27 eura (sredstvima iz fondova Europske unije sufinancira se najviše do 488.738.903,00 kn ili 64.866.799,79 eura, Ministarstva zaštite okoliša i energetike i Hrvatskih voda svaki u iznosu od 78.370.103,00 kn ili 10.401.500,17 eura te Grada Varaždina, Općine i devet drugih općina u iznosu od 39.185.052,00 kn ili 5.200.750,15 eura). Prema Ugovoru, sredstva se doznaju na račun Hrvatskih voda. U kolovozu 2024. zaključen je dodatak navedenom Ugovoru prema kojem ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 138.780.179,13 eura, a ukupno prihvatljivi troškovi iznose 64.208.385,56 eura (sredstvima iz fondova Europske unije sufinancira se najviše do 45.111.059,09 eura, Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije u iznosu od 7.638.930,59 eura, Hrvatskih voda te Grada Varaždina, Općine i devet drugih općina u iznosu od 3.819.465,29 eura). Prema podacima Općine od 2018. do 2024. prema zahtjevima je plaćeno 184.149,21 euro. Projekt je u tijeku.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 327.775,34 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na izgradnju dječjih igrališta u iznosu od 129.033,63 eura, cesta u iznosu od 78.779,69 eura, adaptaciju grobne kuće u iznosu od 44.939,58 eura, izgradnju javne rasvjete u iznosu od 29.524,81 euro te skate parka u iznosu od 3.189,88 eura.

Višak prihoda za 2023. iznosi 356.937,80 eura. Preneseni višak prihoda iznosi 1.055.948,51 euro (čini ga manjak prihoda za 2022. u iznosu od 132.792,84 eura i preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 1.188.741,35 eura). Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.412.886,31 eura.

Odlukom o raspodjeli rezultata Proračuna za 2023. iz lipnja 2024. utvrđeno je da će se višak prihoda iskoristiti tijekom 2024. za kapitalna ulaganja i tekuće održavanje.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 9.671.282,65 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	6.626.143,61	6.736.188,08	101,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	1.585.261,08	1.525.761,39	96,2
1.2.	Građevinski objekti	3.410.550,31	3.704.618,99	108,6
1.3.	Postrojenja i oprema	137.086,53	109.256,20	79,7
1.4.	Prijevozna sredstva	18.879,60	11.020,13	58,4
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.453.772,78	1.374.579,91	94,6
1.6.	Druga nefinancijska imovina	20.593,31	10.951,46	53,2
2.	Financijska imovina	2.439.268,72	2.935.094,57	120,3
2.1.	Novčana sredstva	1.399.247,96	1.799.026,09	128,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	9.627,97	12.140,35	126,1
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	943.380,45	943.380,45	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	52.768,17	158.250,48	299,9
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	34.244,17	22.297,20	65,1
	Ukupno imovina	9.065.412,33	9.671.282,65	106,7
3.	Obveze	320.127,90	365.493,84	114,2
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	188.418,00	258.183,84	137,0
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	131.709,90	107.310,00	81,5
4.	Vlastiti izvori	8.745.284,43	9.305.788,81	106,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	9.065.412,33	9.671.282,65	106,7
	Izvanbilančni zapisi	265.644,33	195.266,96	73,5

Vrijednost imovine koncem 2023. veća je za 605.870,32 eura ili 6,7 % u odnosu na stanje početkom godine. Značajnije su povećana novčana sredstva za 399.778,13 eura ili 28,6 %, vrijednost građevinskih objekata za 294.068,68 eura ili 8,6 % (ulaganja u dugotrajnu imovinu) te potraživanja za prihode poslovanja za 105.482,31 euro ili 199,9 %. Vrijednost zemljišta smanjena je za 59.499,69 eura ili 3,8 %, od čega se vrijednosno značajnija promjena odnosi na smanjenje vrijednosti u iznosu od 59.725,26 eura (na temelju temeljnice u vezi s ispravkom pogrešnog evidentiranja kupljene zgrade prethodnih godina).

Vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 3.704.618,99 eura odnosi se na vrijednost ostalih građevinskih objekata u iznosu od 3.776.701,07 eura (distributivna telekomunikacijska kanalizacija, groblja, parkovi i igrališta, javna rasvjeta, sportski objekti, spomenici, nadstrešnice), cesta u iznosu od 2.357.632,95 eura, poslovnih objekata u iznosu od 438.360,10 eura i stambenih objekata u iznosu od 31.601,07 eura, umanjenu za ispravak vrijednosti građevinskih objekata u iznosu od 2.899.676,20 eura. Vrijednost zemljišta u iznosu od 1.525.761,39 eura najvećim dijelom odnosi se na ostala zemljišta u iznosu od 1.525.535,83 eura.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi iskazana je u iznosu od 1.374.579,91 euro, a vrijednosno najznačajnija odnosi se na vrijednost cesta Poduzetničke zone u iznosu od 1.138.395,83 eura.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici u vrijednosti od 943.380,45 eura odnose se na udjele u temeljnom kapitalu tri trgovačka društva (društvu za savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem, trgovačkom društvu za javnu vodoopskrbu i odvodnju te trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom).

Koncem 2023. ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 329.273,64 eura, od čega se na ispravak vrijednosti odnosi 136.585,61 euro te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 192.688,03 eura. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 255.744,41 euro (od čega su vrijednosno značajnija potraživanja za naknadu za uređenje voda u iznosu od 103.142,16 eura, komunalnu naknadu u iznosu od 54.642,77 eura te grobnu naknadu u iznosu od 11.129,27 eura), potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 61.388,88 eura (od čega od prodaje zemljišta u iznosu od 48.340,29 eura i stambenih objekata u iznosu od 13.048,59 eura) te ostala potraživanja u iznosu od 12.140,35 eura (od čega su vrijednosno značajnija za predujmove iz prethodnih godina u iznosu od 8.041,39 eura). Prema obveznim analitičkim podacima uz Bilancu sva potraživanja su dospjela. Do rujna 2024. naplaćena su potraživanja u iznosu od 83.764,77 eura ili 25,4 % ukupnih potraživanja.

Obveze koncem 2023. iznose 365.493,84 eura. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 258.183,84 eura te za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 107.310,00 eura. U odnosu na stanje početkom godine vrijednosno su veće obveze za rashode poslovanja za 69.765,84 eura ili 37,0 % zbog povećanja obveza za materijalne rashode. Do konca rujna 2024. podmirene su sve obveze.

Izvanbilančni zapisi koncem 2023. iskazani su u iznosu od 195.266,96 eura, a odnose se na ostale izvanbilančne zapise u iznosu od 120.856,20 eura i primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 74.410,76 eura (u vrijeme obavljanja revizije ažurirani su podaci te iznos primljenih instrumenata osiguranja plaćanja iznosi 72.572,80 eura). Ostali izvanbilančni zapisi odnose se na ugovore u vezi s javno-privatnim partnerstvom za dvije osnovne škole, zaključene prijašnjih godina. Općina umjesto smanjenja obveze evidentira godišnja zaduženja te se iznos povećava, umjesto smanjuje. U vrijeme obavljanja revizije Općina je počela s ažuriranjem podataka evidentiranih u okviru izvanbilančnih zapisa.

Projekti financirani u 2023.

U travnju 2022. Općina se prijavila na natječaj za provedbu operacije Obnova/modernizacija društvene infrastrukture ruralnog područja, Lokalne razvojne strategije LAG Izvor (dalje u tekstu: LAG Izvor) za razdoblje 2014. – 2020. LAG Izvor je u lipnju 2022. donio Odluku o odabiru projekta, kojom se Općini dodjeljuju sredstva potpore za izgradnju dječjeg igrališta sa skate parkom u iznosu od 351.205,21 kn (46.612,94 eura). Sredstva su dodijeljena s ciljem ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti. Na temelju prvog dijela zahtjeva za potporu, Općina je u rujnu 2022. s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (dalje u tekstu: Agencija za plaćanja) zaključila Ugovor o financiranju, kojim je utvrđen procijenjeni iznos potpore u iznosu od 337.400,37 kn, odnosno 44.780,72 eura. U rujnu 2022. Općina je podnijela drugi dio zahtjeva za potporu Agenciji za plaćanja koja je 26. siječnja 2023. donijela Odluku o dodjeli sredstava, kojom se Općini dodjeljuje potpora u najvišem odobrenom iznosu od 44.705,32 eura. U travnju 2023. Općina je podnijela konačni zahtjev za isplatu sredstava u iznosu od 41.064,29 eura, što predstavlja 90,0 % vrijednosti ukupno izvedenih radova. Odluka o isplati donesena je u rujnu 2023., kojom se odobrava isplata u iznosu od 41.064,29 eura, koliko je Općini i isplaćeno. Sredstva su utrošena za izgradnju skate parka.

Javna nabava

Općina je javni naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) te drugih provedbenih propisa koji uređuju područje javne nabave.

Planom nabave za 2023. iz siječnja 2023. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.959.268,00 eura, od čega devet otvorenih postupaka javne nabave procijenjene vrijednosti od 1.364.064,00 eura i 32 postupka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 595.204,00 eura. Tijekom 2023. objavljene su četiri izmjene i dopune Plana nabave u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH). Posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz studenoga 2023. planirano je 57 postupaka nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 2.114.568,00 eura, i to devet otvorenih postupaka procijenjene vrijednosti od 1.364.064,00 eura i 48 postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 750.504,00 eura. Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave objavljeni su na mrežnim stranicama Općine i u EOJN RH.

Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave iz travnja 2017., između ostalog, uređeni su postupci nabave procijenjene vrijednosti manje od 20.000,00 kn (2.654,46 eura) koji se obavljaju na temelju narudžbenice/ponude/predračuna ili pisanog ugovora u skladu s planom nabave, a koju mora odobriti općinski načelnik. Postupak nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn (2.654,46 eura), a manje od 70.000,00 kn (9.290,60 eura) pokreće se izdavanjem narudžbenice, pisanom izjavom o prihvatanju ponude ili predračuna, usmenim pozivom na dostavu ponude ili pisanim pozivom upućenim jednom ili na najmanje tri adrese gospodarskih subjekata, a pregled i ocjenu ponuda provodi općinski načelnik.

Postupak nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn (9.290,60 eura), a manje od 200.000,00 kn (26.544,56 eura) za isporuku roba ili usluga, odnosno 500.000,00 kn (66.361,40 eura) za izvođenje radova obavlja se objavom poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Općine, a može se istovremeno uputiti na adrese najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru. Rok za dostavu ponuda može biti pet, osam ili petnaest dana. U rujnu 2024. donesen je novi Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, kojim su iznosi u kunama zamijenjeni eurima. Nabavu procijenjene vrijednosti manje od 2.650,00 eura provode službenici Jedinog upravnog odjela po prijedlogu općinske načelnice ili pročelnika Jedinog upravnog odjela. Postupci nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 2.650,00 eura, a manje od 13.250,00 eura provode se pisanim pozivom na dostavu jednom ili više gospodarskih subjekata, a nabava se provodi izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora. Postupak nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 13.250,00 eura, a manje od 26.540,00 eura za isporuku roba ili usluga, odnosno manje od 66.360,00 eura za izvođenje radova provodi se objavom poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Općine ili dostavom poziva na dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2023. ukupno ugovorena vrijednost javne i jednostavne nabave iznosi 1.092.507,70 eura. Na temelju provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je šest ugovora u vrijednosti od 561.910,50 eura (pet ugovora o izvođenju radova u vrijednosti od 474.860,80 eura i jedan ugovor o isporuci roba u vrijednosti od 87.049,70 eura). Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura, odnosno radova do 66.360,00 eura (jednostavna nabava) ostvarena je u vrijednosti od 530.597,20 eura bez poreza na dodanu vrijednost, a odnosi se na radove u iznosu od 330.916,07 eura, usluge u iznosu od 176.578,88 eura te robe u iznosu od 23.102,25 eura.

Od ukupno 57 postupaka javne nabave procijenjene vrijednosti od 2.114.568,00 eura (planiranih posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave), nije provedeno 13 postupaka procijenjene vrijednosti od 983.944,00 eura, od kojih je tijekom 2024. provedeno šest postupaka procijenjene vrijednosti od 785.258,00 eura ponovno planiranih Planom nabave za 2024. (modernizacija javne rasvjete, nadzor nad izvođenjem radova modernizacije javne rasvjete, uređenje parkirališta kod jednog groblja, izvođenje radova na povezivanju distributivne telekomunikacijske kanalizacije, izgradnja novog dječjeg vrtića, izvođenje radova postave ormara javne rasvjete pored trafostanice u Općini), a odustalo se od sedam postupaka javne nabave (zbog kratkog roka za provođenje do konca 2023.)

Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma sadrži sve elemente propisane odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, objavljen je u EOJN RH, a podaci se redovito ažuriraju.

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je 14 postupaka nabave provedenih u 2023., prema kojima ukupno ugovorena vrijednost javne i jednostavne nabave iznosi ukupno 731.502,80 eura. Na temelju pet otvorenih postupaka javne nabave zaključeni su ugovori i dodaci ugovorima o izvođenju radova u vrijednosti od 504.784,21 euro bez poreza na dodanu vrijednost (ugovori u vrijednosti od 450.735,68 eura i dva dodatka ugovorima u iznosu od 54.048,53 eura), na temelju pet postupaka jednostavne nabave zaključeni su ugovori u vrijednosti od 141.271,70 eura, a za četiri postupka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 93.910,00 eura za koje su ugovorene cijene ugovornim troškovnikom rashodi su ostvareni na temelju narudžbenica u iznosu od 85.446,89 eura. Također, obuhvaćen je jedan otvoreni postupak javne nabave proveden u 2022. za koji je ugovor o nabavi zaključen početkom 2023. u vrijednosti od 87.049,70 eura.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 23. rujna 2024. do 17. rujna 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 139. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
4. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
5. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17, 138/20, 151/22 i 114/23)
6. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16, 101/17, 114/22 i 114/23)
7. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15, 112/18 i 112/19)
8. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10 i 10/23)
9. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
10. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
11. Zakon o elektroničkim medijima, članak 39. (Narodne novine 111/21 i 114/22)

12. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)
13. Zakon o sprječavanju sukoba interesa, članak 4. (Narodne novine 143/21)
14. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.
15. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
16. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20), na snazi do 25. srpnja 2023.
17. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine 85/23), na snazi od 25. srpnja 2023.
18. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
19. Pravilnik o porezu na dohodak, članak 21. (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak, 56/23 i 143/23)
20. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
21. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave
22. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
23. Statut.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. i javna nabava. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2010.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i evidentiranje poslovnih događaja, prihode i potraživanja te rashode.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Propisan je, između ostalog, odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te smjernicama i uputama Ministarstva financija.

Prema odredbama članaka 5. i 6. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, svrha sustava unutarnjih kontrola je poboljšanje upravljanja radi postizanja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode k ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama institucije koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve. Prema navedenom Zakonu, sustav unutarnjih kontrola, između ostalog, čini komponenta upravljanja rizicima. Prema odredbi članka 12. navedenog Zakona, odgovorna osoba institucije treba uspostaviti upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Prema odredbi članka 4. Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola sadrži razradu pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola, koje se temelje na Međunarodnom okviru za unutarnju kontrolu: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena. Prema Okviru za razvoj sustava unutarnjih kontrola, koji je prilog 1 navedenog Pravilnika, točke 2.1. Upravljanje rizicima, ključni zahtjevi u vezi s upravljanjem rizicima odnose se na utvrđivanje rizika za strateške, programske i operativne ciljeve, procjenjivanje vjerojatnosti nastanka i učinka rizika, utvrđivanje mjera za postupanje po utvrđenim rizicima i odgovorne osobe za njihovu realizaciju, dokumentiranje rizika u registru rizika te na uspostavu sustava izvještavanja o utvrđenim rizicima i realizaciji mjera za njihovo smanjenje. Odredbama članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, utvrđeno je da je odgovorna osoba institucije odgovorna za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola unutar institucije, na način da osigura, između ostalog, upravljanje najznačajnijim rizicima koji mogu ugroziti ostvarenje ciljeva sadržanih u strateškim i drugim planovima. Općina nije utvrdila operativne i strateške rizike, uspostavila proces upravljanja rizicima i nije ustrojila registar rizika. Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora Ministarstva financija iz svibnja 2017. preporučeno je, između ostalog, da se rizici kategoriziraju na strateške i operativne rizike te da su općine obvezne ustrojiti registar rizika u kojem mogu imati sadržane i informacije o rizicima za institucije iz nadležnosti, osobito za institucije iz nadležnosti koje su manje u smislu financijskih sredstava kojima raspolažu i broja zaposlenih.

Registri rizika se ažuriraju po potrebi, a najmanje jednom godišnje, u okviru redovnog godišnjeg ciklusa upravljanja rizicima te u cilju praćenja provedbe planiranih mjera za ublažavanje rizika.

Državni ured za reviziju nalaže uspostaviti upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika te ustrojiti registar rizika, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora.

Općinska načelnica sastavila je Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2023. na obrascu 1.b, uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine. Prema navedenoj Izjavi i Upitniku, utvrđene slabosti i nepravilnosti odnose se na izvršavanje proračuna (poduzimanje svih potrebnih mjera naplate) i upravljanje imovinom. Izvješćem o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2023. navedeno je da očekivani datum otklanjanja slabosti i nepravilnosti u vezi s izvršavanjem proračuna 31. prosinca 2023. nije realiziran te je novi očekivani datum otklanjanja 30. prosinca 2024.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati planirane aktivnosti i pridržavati se rokova utvrđenih u planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti u područjima u kojima su nepravilnosti utvrđene.

2. Planiranje i izvršenje proračuna

- 2.1. Proračun, Odluka o izvršavanju Proračuna te dvije izmjene i dopune Proračuna za 2023. (rujan i prosinac 2023.) doneseni su u skladu s propisima. Posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2023. prihodi su planirani u iznosu od 2.799.263,00 eura, a rashodi u iznosu od 3.855.263,00 eura te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 1.056.000,00 eura.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju Proračuna za 2023., prihodi su ostvareni u iznosu od 3.626.371,88 eura, što je 827.108,88 eura ili 29,6 % više od planiranih te rashodi u iznosu od 3.269.434,08 eura, što je 585.828,92 eura ili 15,2 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na Proračun odnose se na više ostvarene prihode od poreza za 814.172,37 eura ili 50,5 % i prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 100.223,91 euro ili 17,1 %. Znatno manje u odnosu na Proračun ostvareni su prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda za 43.439,44 eura ili 59,6 %, prihodi od imovine za 16.616,70 eura ili 5,6 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 16.448,33 eura ili 8,2 % i od prodaje nefinancijske imovine za 10.782,93 eura ili 35,8 % te materijalni rashodi za 159.674,37 eura ili 9,2 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 142.038,66 eura ili 30,2 %, subvencije za 76.173,17 eura ili 16,8 % te pomoći dane u inozemstvo za 63.187,87 eura ili 34,8 %.

Iz navedenog proizlazi da ostvarenje pojedinih prihoda i rashoda znatno odstupa od planiranih iznosa, iako su posljednje izmjene i dopune Proračuna donesene u prosincu 2023.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju te nakon povećanja ili smanjenja izvora financiranja (prihoda), kao i kod smanjenja rashoda u odnosu na planirane iznose, donositi izmjene proračuna kako bi bio realniji i u funkciji praćenja ostvarenja planiranih programa i aktivnosti.

Proračun Općine te njegove izmjene i dopune sastoje se od Općeg i Posebnog dijela. Opći dio Proračuna te njegove izmjene i dopune sadrže sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja. Posebni dio Proračuna te njegove izmjene i dopune sadrže plan rashoda i izdataka iskazanih po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata za proračunsku godinu. Obrazloženje Općeg dijela Proračuna te njegovih izmjena i dopuna sadrži obrazloženje prihoda i rashoda. Posebni dio Proračuna te njegovih izmjena i dopuna sastoji se od obrazloženja programa, a ne sadrži ciljeve koji se namjeravaju postići i pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva po programima, odnosno početna i ciljana vrijednost planiranih programa i aktivnosti nije planirana. Slijedom navedenog, ni obrazloženje Posebnog dijela Polugodišnjeg i Godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna ne sadrži obrazloženje izvršenja aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima koji su ostvareni provedbom programa i pokazateljima uspješnosti realizacije tih ciljeva.

Prema odredbama članaka 31. i 79. Zakona o proračunu, između ostalog, obrazloženje posebnog dijela proračuna jedinica lokalne samouprave sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja. Obrazloženje posebnog dijela izvještaja o izvršenju proračuna, između ostalog, sadrži obrazloženje izvršenja programa iz posebnog dijela proračuna s ciljevima koji su ostvareni provedbom programa i pokazateljima uspješnosti realizacije tih ciljeva.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati obrazloženje posebnog dijela proračuna, njegovih izmjena i dopuna te polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

- 3.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na poslovne knjige, evidentiranje poslovnih događaja, popis imovine i obveza te financijske izvještaje.

– Poslovne knjige

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima vrijednost imovine evidentirana je odnosno iskazana u iznosu od 9.671.282,65 eura. Općina je ustrojila Registar imovine te dostavila podatke o nefinancijskoj imovini u Središnji registar državne imovine.

Nefinancijska imovina iznosi 6.736.188,08 eura i odnosi se na neproizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu od 1.535.604,54 eura, od čega se na vrijednost zemljišta odnosi 1.525.761,39 eura, proizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu od 3.826.003,63 eura i dugotrajnu nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu od 1.374.579,91 euro.

Općina vodi analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine (po vrsti, količini i vrijednosti) osim za zemljišta koja su u navedenoj evidenciji iskazana u ukupnom iznosu od 1.525.535,43 eura, odnosno nisu navedeni pojedinačni podaci o vrsti, količini i vrijednosti zemljišta. S obzirom na navedeno, analitička knjigovodstvena evidencija dugotrajne nefinancijske imovine nije cjelovita.

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je na snazi do 30. prosinca 2023., pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici, između ostalog, obvezno vode analitička knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima. Novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) na snazi je od 30. prosinca 2023. i primjenjuje se u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025., a Izmjene i dopune navedenog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 154/24) na snazi su od 31. prosinca 2024. (dalje u tekstu: novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu). Odredbama članaka 13. i 14. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu na istovjetan način je propisano vođenje analitičke knjigovodstvene evidencije.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičku knjigovodstvenu evidenciju cjelokupne dugotrajne nefinancijske imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Evidentiranje poslovnih događaja

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je na snazi do 30. prosinca 2023., proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke. Sve navedeno je propisano i odredbama novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Zbog nepravilnosti koje su utvrđene kod evidentiranja poslovnih događaja, u financijskim izvještajima netočno je iskazana struktura i visina prihoda i rashoda te vrijednost imovine i vlastitih izvora.

U glavnoj knjizi rashodi u iznosu od 348.827,17 eura nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana zbog čega su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima. Navedeno se odnosi na rashode za izvanredno održavanje nerazvrstanih cesta (asfaltiranje cesta i pješačkih staza, rekonstrukciju i uređenje postojećih prometnica, sanaciju ulice nakon izgradnje sustava kanalizacijske mreže) koji su evidentirani u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja bez povećanja vrijednosti imovine i vlastitih izvora, a trebali su biti evidentirani kao rashodi za dodatna ulaganja uz povećanje vrijednosti imovine i vlastitih izvora. Odredbama članka 58. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., propisano je da su rashodi za dodatna ulaganja, ulaganja kojima se produžuje vijek upotrebe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva nefinancijske imovine kao na primjer ulaganja u obnovu, rekonstrukciju ili povećanje nefinancijske imovine koja ne moraju biti uvjetovana stanjem imovine.

Za vrijednost dodatnih ulaganja povećava se vrijednost imovine na kojoj je ulaganje izvršeno. Navedeno je propisano na istovjetan način odredbom članka 67. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže rashode koji se odnose na dodatna ulaganja evidentirati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine, koji se odnose na prodaju nekretnine u iznosu od 13.166,86 eura, nisu evidentirani u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Na temelju dva kupoprodajna ugovora zaključena u 2023., po provedenom javnom pozivu za prikupljanje ponuda radi prodaje nekretnina u 2022., prodana je dugotrajna nefinancijska imovina (ošasna imovina koja se odnosi na suvlasnički dio nekretnine: kuća, dvor i oranica i zemljište) kupoprodajne cijene u ukupnom iznosu od 13.166,86 eura. Jamčevina u iznosu od 1.513,04 eura uplaćena je u 2022., a preostali iznos kupoprodajne cijene u iznosu od 11.653,82 eura koji je Općini uplaćen tijekom 2023. evidentiran je u okviru prihoda od komunalnog doprinosa umjesto u okviru prihoda od prodaje nefinancijske imovine. S obzirom na to da je u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne imovine vrijednost zemljišta navedena u ukupnom iznosu, zbog čega nisu poznati podaci o knjigovodstvenoj vrijednosti prodanog zemljišta, u poslovnim knjigama nije evidentirano te u financijskim izvještajima nije iskazano smanjenje imovine i vlastitih izvora. Prema odredbama članka 74. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., prodaja nefinancijske imovine evidentira se odobrenjem odgovarajućeg računa obračunatih prihoda od prodaje nefinancijske imovine u skupini računa 97 i zaduženjem odgovarajućeg računa potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u skupini računa 17. Istovremeno se odobrava račun prodane nefinancijske imovine i zadužuje odgovarajući račun izvora vlasništva. Kada kupac plati kupljenu imovinu zadužuje se račun novčanih sredstava i odobrava račun potraživanja od prodaje nefinancijske imovine te se istovremeno zadužuje račun obračunatih prihoda i odobrava odgovarajući račun prihoda od prodaje nefinancijske imovine. Navedeno je na isti način određeno odredbom članka 191. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže prihode od prodaje nefinancijske imovine evidentirati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i vlasništvu Općine u poslovnim knjigama evidentirani su u iznosu od 454,43 eura, umjesto u iznosu od 13.487,91 euro. Koncem 2023. u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima dio prihoda od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i vlasništvu Općine u iznosu od 10.087,49 eura nije evidentiran ni iskazan, a dio navedenih prihoda u iznosu od 2.945,99 eura evidentiran je i iskazan na pogrešnim računima Računskog plana (prihodi u iznosu od 2.924,37 eura evidentirani su u okviru poreza i prireza na dohodak od nesamostalnog rada i drugih samostalnih djelatnosti, a u iznosu od 21,62 eura u okviru obveza). Općinsko vijeće je u lipnju 2023. donijelo odluku na temelju koje je izvršen povrat dijela prihoda ostvarenih od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za 2023., i to zakupnicima kojima je utvrđena šteta od poplave. S osnove navedenog, zakupnicima su vraćena sredstva u iznosu od 10.087,49 eura.

Za povrat sredstava u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu evidentirani ni iskazani rashodi, već su umanjeni prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i u vlasništvu Općine. Prema odredbama članaka 4., 7. i 138. Zakona o proračunu, propisano je, između ostalog, da se u proračunu svi prihodi i primici te rashodi i izdaci iskazuju po brutonačelu, odnosno da se prihodi i primici te rashodi i izdaci iskazuju u punom iznosu bez prijeboja. Primjena brutonačela propisana je odredbama članka 4. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i vlasništvu Općine evidentirati u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2023., ali nije cjelovit. Dugotrajna nefinancijska imovina popisana je u vrijednosti od 6.736.188,08 eura i istovjetna je podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, a popisne liste sadrže sve potrebne podatke. Građevinski objekti u pripremi u vrijednosti od 1.374.579,91 euro popisani su zajedno s dugotrajnom nefinancijskom imovinom u upotrebi i nije utvrđen stupanj dovršenosti i predviđen rok završetka ili predložen drukčiji način rješavanja. Potraživanja u iznosu od 192.688,03 eura (bez ispravka vrijednosti) i obveze u iznosu od 365.493,84 eura nisu popisani pojedinačno po dužnicima i vjerovnicima te iznosima potraživanja odnosno obveza, nego prema grupama računa iz glavne knjige. Također, popisom nisu obuhvaćeni izvanbilančni zapisi u iznosu od 195.266,96 eura koji se odnose na primljene instrumente osiguranja plaćanja i ugovore u vezi s javno-privatnim partnerstvom za dvije osnovne škole, zaključene prijašnjih godina te dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 943.380,45 eura.

Prema odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je na snazi do 30. prosinca 2023., između ostalog, propisano je da se popis imovine i obveza mora sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance te da popis imovine i obveza obuhvaća i stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa. Osnovna svrha popisa imovine i obveza je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza, prema kojem se knjigovodstvena stanja usklađuju s popisom utvrđenim odnosno stvarnim stanjem. Obvezujućom Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija uređena je metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, dokumenti, postupci te procedure svih faza provedbe popisa. Između ostalog, utvrđeno je da se u posebne popisne liste popišu potraživanja i obveze te utvrdi stvarno stanje i razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja. Nadalje, određeno je da se u posebne popisne liste popisuje dugotrajna materijalna imovina u pripremi (investicije u tijeku), provjerava i procjenjuje stupanj dovršenosti te predviđa rok završetka ili predlaže drukčiji način rješavanja. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obveznici su primjene navedene Upute. Navedeno je propisano na istovjetan način odredbama članaka 221. i 222. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže popisom imovine i obveza obuhvatiti cjelokupnu imovinu i obveze te izvanbilančne zapise u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Financijski izvještaji

Općina je sastavila, na svojim mrežnim stranicama objavila i nadležnim tijelima u propisanom roku dostavila propisane financijske izvještaje.

Koncem 2023. su potraživanja (bez ispravka vrijednosti) iskazana u iznosu od 329.273,64 eura, a obveze u iznosu od 365.493,84 eura. Podaci o iznosu dospjelih i nedospjelih potraživanja iskazani u Bilanci ne odgovaraju podacima iskazanim u analitičkoj evidenciji. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance, koncem 2023. sva su potraživanja dospjela, dok su prema pisanom obrazloženju Općine potraživanja za prodaju zemljišta pogrešno iskazana kao dospjela, iako je dio potraživanja u iznosu od 25.589,38 eura nedospio. Također, podaci o dospjelim i nedospjelim obvezama iskazani u Bilanci ne odgovaraju podacima iskazanim u Izvještaju o obvezama. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance, koncem 2023. sve obveze su dospjele, dok prema podacima iz Izvještaja o obvezama, obveze u cijelosti nisu dospjele. Prema pisanom obrazloženju, u Izvještaju o obvezama je iskazan točan podatak da su obveze nedospjele. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha financijskih izvještaja jest dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže međusobno uskladiti iskazane podatke o dospelosti potraživanja i obveza u financijskim izvještajima radi prezentiranja točnih i potpunih informacija o financijskom položaju Općine u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Bilješke uz financijske izvještaje za 2023. ne sadrže pojedine propisane podatke. Bilješke uz Bilancu sadrže podatke o vrijednosno značajnoj imovini i obvezama, a u većini slučajeva ne sadrže objašnjenja o značajnim promjenama u stanju u odnosu na prethodno razdoblje. Također, sadrže podatak o ukupnom iznosu izvanbilančnih zapisa te na što se odnose, ali nije naveden iznos primljenih sredstava osiguranja, danih sredstava osiguranja te ugovora sa Županijom. Općina koncem 2023. ima jedan sudski spor u tijeku, a navedenim Bilješkama nije obuhvaćen. Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima sadrže podatke o odstupanjima u ostvarenju u odnosu na prethodnu godinu, a u većini slučajeva ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju u odnosu na ostvarenje prethodne godine. Prema odredbama članka 14. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje. Odredbama članaka 15. i 16. navedenog Pravilnika, u Bilješkama uz Bilancu potrebno je, između ostalog, navesti podatke o vrijednosno značajnoj imovini i obvezama te objašnjenja o značajnim promjenama u stanju u odnosu na prethodno razdoblje. Nadalje, obvezne Bilješke uz Bilancu jesu i popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke i slično) i popis sudskih sporova u tijeku koji obvezno sadrži opis prirode spora, procjenu financijskog učinka koji može proisteći iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva sredstava. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati Bilješke uz financijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

4. Prihodi i potraživanja

- 4.1. Prihodi su ostvareni u iznosu od 3.626.371,88 eura, a vrijednosno značajniji se odnose na prihode od poreza u iznosu od 2.425.040,37 eura, prihode od pomoći u iznosu od 686.923,91 euro i prihode od imovine u iznosu od 280.381,30 eura.

Prihodi od komunalnog doprinosa u 2023. ostvareni su u iznosu od 20,91 euro na temelju Rješenja o komunalnom doprinosu ispostavljenog u prethodnom razdoblju. U 2023. zaprimljeno je jedanaest zahtjeva odnosno rješenja o izvedenom stanju od županijskog Upravnog odjela za prostorno uređenje i graditeljstvo, kako je propisano odredbama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, kojima su dostavljeni podaci za obračun komunalnog doprinosa. Po zaprimljenim zahtjevima komunalni doprinos nije obračunan niti su ispostavljena rješenja o komunalnom doprinosu. Prema odredbama članka 83. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 32/20 i 145/24) rješenje o komunalnom doprinosu donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva odnosno jedinstveni upravni odjel u skladu s odlukom o komunalnom doprinosu u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke. Odlukom o komunalnom doprinosu Općine iz ožujka 2019. utvrđeni su obveznici, način i rokovi plaćanja, područja zona, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa utvrđena po m³ građevine te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Također, navedeno je da Rješenje o komunalnom doprinosu donosi Jedinstveni upravni odjel u postupku pokrenutom po zahtjevu stranke ili po službenoj dužnosti.

Državni ured za reviziju nalaže ispostaviti rješenja o komunalnom doprinosu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnom doprinosu Općine.

Ukupna potraživanja su koncem 2023. iskazana u iznosu od 329.273,64 eura, a odnose se na potraživanja za prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknade u iznosu od 181.311,94 eura, prihode od imovine u iznosu od 55.065,19 eura, od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 48.340,29 eura, za poreze u iznosu od 15.307,71 euro, od prodaje proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 13.048,59 eura, ostala potraživanja u iznosu od 12.140,35 eura i potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode u iznosu od 4.059,57 eura. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 136.585,61 euro te potraživanja nakon umanjenja za ispravak vrijednosti iznose 192.688,03 eura.

Ispravak vrijednosti u iznosu od 136.585,61 euro odnosi se na ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 97.493,93 eura i ispravak vrijednosti potraživanja za prodanu nefinancijsku imovinu u iznosu od 39.091,68 eura. Za nedospjela potraživanja za prodanu nefinancijsku imovinu u iznosu od 16.523,58 eura obračunan je ispravak vrijednosti uz primjenu stope ispravka vrijednosti 100,0 %, iako ispravak vrijednosti nije trebalo provesti.

Prema pisanom obrazloženju Općine, ispravak vrijednosti potraživanja za prodanu nefinancijsku imovinu obračunan je u iznosu od 39.091,68 eura, a trebao je biti u iznosu od 22.568,10 eura zbog čega je u Bilanci iskazan više za 16.523,58 eura odnosno potraživanja su iskazana manje za navedeni iznos.

Prema odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je na snazi do 30. prosinca 2023., ispravak vrijednosti potraživanja provodi se na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s navedenim Pravilnikom, proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun, odnosno financijski plan prema važećim propisima. U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu. Ispravak vrijednosti potraživanja propisan je odredbom članka 129. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je, između ostalog, propisano da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi najmanje jednom godišnje na dan 31. prosinca uzimajući u obzir kašnjenje u naplati više od dvije godine i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ispravak vrijednosti potraživanja provodi se tijekom godine kada se za to steknu uvjeti za slučajeve koji se odnose na odobrena izuzeća ili oslobođenja od plaćanja (npr. izuzeće kod plaćanja komunalnog doprinosa, naknade i slično) te kod nepriznatih troškova zbog kojih se umanjuju potraživanja za refundacije EU sredstava. Ako se s naplatom potraživanja kasni više od dvije godine i ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je dužniku rješenjem ili drugim aktom odobreno izuzeće ili oslobođenje od plaćanja potraživanja, vrijednost potraživanja ispravlja se u iznosu odobrenog izuzeća ili oslobođenja od plaćanja. Potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU te potraživanja za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava ispravljaju se za vrijednosti utvrđenih nepriznatih troškova. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s ovim člankom, a izuzev u slučaju ispravka vrijednosti potraživanja koji se provodi tijekom godine kada se za to steknu uvjeti, proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun odnosno financijski plan prema važećim propisima.

Državni ured za reviziju nalaže provesti ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Razrez i naplatu poreza obavlja Porezna uprava, a svih drugih prihoda odnosno potraživanja Jedinstveni upravni odjel Općine.

Prema podacima Općine dostavljenim u vrijeme obavljanja revizije dospjela potraživanja od jedne do tri godine iznose 93.709,02 eura, od čega su vrijednosno značajnija potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 23.350,95 eura, naknadu za uređenje voda u iznosu od 20.205,58 eura, zakup poslovnih prostora u iznosu od 9.867,85 eura, od prodaje građevinskog zemljišta u iznosu od 9.130,15 eura te komunalni doprinos u iznosu od 4.655,00 eura, a potraživanja iznad tri godine iznose 73.039,74 eura, od čega su potraživanja za naknadu za uređenje voda u iznosu od 21.001,42 eura, komunalnu naknadu u iznosu od 12.833,68 eura, od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo u iznosu od 11.328,71 euro te komunalni doprinos u iznosu od 5.921,29 eura, dok su potraživanja u iznosu od 223,73 eura prijavljena u stečajnu masu. Od ukupnih potraživanja koncem 2023. do konca rujna 2024. naplaćena su potraživanja u iznosu od 83.764,77 eura ili 25,4 %.

Procedurom naplate potraživanja iz listopada 2020. utvrđena je vrsta prihoda, aktivnosti u vezi s naplatom prihoda i radna mjesta zaposlenika odgovornih za provođenje aktivnosti s rokovima izvršenja. Navedenom Procedurom utvrđene su mjere naplate upućivanjem poziva za plaćanjem, opomena pred tužbu, zaključivanjem Sporazuma o odgodi ili Ugovora o obročnom podmirenju dospjelih nenaplaćenih potraživanja, donošenjem odluka o prisilnoj naplati potraživanja i prijedloga za ovrhu prema odredbama Ovršnog zakona (Narodne novine 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/17, 131/20, 114/22 i 6/24 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske) i Općeg poreznog zakona (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20, 114/22 i 152/24). U 2023. Općina nije poduzimala sve mjere za naplatu potraživanja utvrđene navedenom Procedurom. Tako je za prihode od komunalne naknade i naknade za uređenje voda upućivala pozive na plaćanje te zaključivala ugovore o obročnoj otplati duga (u jednom slučaju i za grobnu naknadu) te je za prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske upućivala pozive na plaćanje, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Mjere naplate potraživanja za zakup poslovnih prostora, prodaju nefinancijske imovine i komunalni doprinos u 2023. nisu poduzimane. Iako je Procedurom naplate potraživanja predviđeno, tijekom 2023. nije bilo otpisa potraživanja, a instrumenti osiguranja plaćanja preuzeti su samo za obročnu prodaju zemljišta. U svrhu sustavnog praćenja naplate navedenom Procedurom potrebno je utvrditi ustrojavanje evidencije o poduzetim mjerama naplate i utvrđivanja daljnjeg načina postupanja s potraživanjima, a u svrhu jednakog postupanja kod naplate istih ili sličnih potraživanja.

Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbama članka 51. Zakona o proračunu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorne su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun te za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu svih prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu te Procedurom naplate potraživanja Općine.

5. Rashodi

- 5.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 3.269.434,08 eura. Vrijednosno značajniji su materijalni rashodi u iznosu od 1.579.164,63 eura, subvencije u iznosu od 376.115,83 eura, ostali rashodi u iznosu od 337.865,37 eura te rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 327.775,34 eura.

- Programi održavanja i gradnje komunalne infrastrukture te njihova izvršenja

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2023. donesen je u prosincu 2022. te izmjene navedenog Programa u rujnu i prosincu 2023. Posljednjim izmjenama Programa vrijednosno značajniji rashodi planirani su za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 582.665,00 eura, održavanje javnih i zelenih površina u iznosu od 212.752,00 eura, javne rasvjete u iznosu od 195.000,00 eura (električna energija za javnu rasvjetu u iznosu od 165.000,00 eura, održavanje javne rasvjete 30.000,00 eura) te održavanje građevinskih objekata javne namjene u iznosu od 189.664,00 eura. Program i izmjene Programa održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja (bez vrijednosti), a ne sadrže opseg (količinu) poslova održavanja u okviru utvrđenih poslova po djelatnostima zbog čega iz navedenog Programa nije vidljivo koja se javna rasvjeta, javne površine i druga komunalna infrastruktura planiraju održavati i u kojem opsegu (količini). Izuzetak su rashodi za izvanredno održavanje nerazvrstanih cesta kod kojih su navedene ulice i planirani iznosi održavanja, ali nije naveden opseg (količina) poslova. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Na taj način, Općinsko vijeće odlučuje o vrsti poslova održavanja, ali ne i o opsegu (količini) i/ili lokaciji obavljanja poslova. Prema odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture određuju se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže programom održavanja komunalne infrastrukture odrediti opseg (količinu) poslova održavanja komunalne infrastrukture u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Program građenja i opremanja komunalne infrastrukture za 2023. donesen je u prosincu 2022. te izmjene navedenog Programa u prosincu 2023. Izmjenama navedenog Programa vrijednosno značajniji rashodi planirani su za građenje građevinskih objekata u iznosu od 404.684,53 eura, nerazvrstanih cesta u iznosu od 199.514,28 eura te javne rasvjete u iznosu od 37.334,00 eura. Program građenja i opremanja komunalne infrastrukture sadrži naznaku izvora financiranja i procjenu troškova građenja za svaku građevinu, ali troškovi građenja nisu iskazani odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja te da se troškovi iskazuju se u programu građenja infrastrukture odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja.

Prema Izvješću o izvršenju Programa građenja i opremanja komunalne infrastrukture rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 323.845,03 eura, što je 329.144,78 eura ili 50,4 % manje od planiranih Programom. Vrijednosno značajniji se odnose na građenje građevinskih objekata i javnih površina u iznosu od 203.616,73 eura i cesta u iznosu od 78.734,96 eura.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti program građenja komunalne infrastrukture na način da se troškovi građenja iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također, preporučuje donijeti izmjene i dopune programa građenja komunalne infrastrukture u slučaju značajnijih odstupanja.

Općina u cijelosti prihvća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.